

[Petra Petersen.]

befinder sig uden for; men vi føler ikke rigtig, at ministeren har taget hensyn til Landsforeningens ønsker. Jeg forstår ikke rigtig, hvorfor man stadig væk ønsker at bevare det private initiativ. Var det ikke mere rimeligt, om åndssvageforsorgen ligesom forsorgen for de sindssyge blev en direkte statsforsorg? Dette synspunkt slår Landsforeningens medlemmer jo fast, og vi kan støtte Landsforeningen, når den siger, at det er af største betydning, at stillingen som bestyrelsesformand bliver gjort uforenelig med anden beskæftigelse, som normalt kræver vedkommendes fulde arbejdskraft. Dette arbejde er så vigtigt og så værdifuldt, at det ikke må blive en bibeskæftigelse. Det kræver et menneskes hele arbejdsindsats, og det må være sådan, at disse mennesker har hele deres arbejdskraft til rådighed for forsorgen. De mange uheldige forhold, der har været fremdraget, giver bevis for, at det er nødvendigt, at bestyrelsen og vel ikke mindst formændene ikke påtager sig mere arbejde, end de er i stand til at klare. Rimeligst ville det vel være, mener vi i alt fald, at ophæve privatinitiativet og stille åndssvageforsorgen på samme måde som sindssygeforsorgen. Det er vel netop dette, der har medvirket til den megen uensartethed inden for åndssvageforsorgen, en uensartethed som har været til stor gene såvel for patienterne som for de pårørende og har givet anledning til megen berettiget utilfredshed. Jeg tror, at den bedst ophæves, når hele administrationen centraliseres.

Et område, hvor forholdene har været meget uensartede, har allerede været omtalt af den radikale ordfører, nemlig forholdene med hensyn til personalet. Da vi i foråret her i tinget drøftede børneforsorgen, talte ministeren om „kald“ i forbindelse med børneforsorgens folk. Det personale, der findes på vore forsorgscentre, har været meget forsømt med hensyn til deres uddannelse, som har været meget forskellig fra sted til sted. Jeg mener, at personalet på vore åndssvageinstitutioner er noget meget, meget vigtigt, så vigtigt, at jeg her næsten kan være enig med ministeren og kalde det et kald, hvis ministeren mener, at man også i forbindelse med dem, der arbejder under åndssvageforsorgen, kan

tale om dette begreb. Jeg tror, at man nu må se at få en virkelig ensartet uddannelse af disse folk. Denne uddannelse skal være meget grundig, og kun de mennesker, der virkelig egner sig, og som kan indstille sig på at acceptere de syge, må kunne anvendes under åndssvageforsorgen. Jeg mener, at uddannelsen må påbegyndes, så snart de rykker ind på vore institutioner, og at kun de, der er anvendelige, skal blive; de andre må udskiftes meget hurtigt. Mine bemærkninger gælder også specialister — jeg tænker her på terapeuter, ledere af værksteder o. s. v.; jeg mener, at de først må ansættes en tid i institutionerne, således at man kan se, om de i det hele taget egner sig til arbejdet, og gør de det, må deres uddannelse fortsættes uden for institutionerne. Jeg mener, at hvis de ikke kan finde det rette tilhørsforhold til patienterne, og det kan nok være vanskeligt for mange menneskers vedkommende, kan vi ikke bruge dem.

Endvidere vil vi gerne støtte det, Landsforeningen har fremhævet som en forudsætning for, at vi kan få virkelig kvalificeret personale i åndssvageforsorgen — at åndssvageforsorgens funktionærer får samme lønnings-, avancements- og omplaceringsmuligheder, som man har inden for sindssygevesenet.

En ting, som vi også i høj grad må være opmærksom på, og som også har været omtalt her i dag, er oplæringen af de åndssvage. Der bør efter min mening være langt flere eksternatskoler, skoler, hvor man kan finde frem til, om børnene helt skal være under forsorg, eller de kan fortsætte uddannelsen andetsteds. Men også selve oplæringen på institutionerne synes jeg er meget vigtig. Jeg tror, det ville være muligt at få langt flere af de åndssvage ud i livet, hvad jeg ville finde værdifuldt, og derigennem få bedre plads på institutionerne til dem, der ikke egner sig til at være ude i livet.

Der må ikke spekuleres i de åndssvages arbejdskraft. På dette punkt har der også gennem årene været fremført mange klager fra pårørende; jeg tror nok, en del har været ubegrundede, men nægtes kan det vel ikke, at der såvel inden for som uden for murene har været lagt megen vægt på arbejdskraften gennem en lang og hård